

Jezus de Zoon van God en God de Zoon – Deel 1

Wie zeggen de ménsen dat Ik ben?

Wie zeggen júllie dat Ik ben?

Jezus: de Christus, de Zoon van de levende God. Matt. 16: 15-16

Jezus zegt: “Ik ben” (7x). Verwijzing naar Jahweh.

Joh. 6, 8, 10 (2x), 11, 14, 15 (Jezus zelf-getuigenis)

Jezus: Hij is “de mensenZoon, die zal komen in de Heerlijkheid zijns Vaders” (matt. 16:27)

Wat lees je hier: Hij is ‘Zoon’ van mensen en Hij is Zoon van God.

Aanleiding van deze studie

Een oude gedachte lijkt weer de kop op te steken, nu gebeurt dat in evangelisch-charismatische kringen en in vrijzinnige gemeenten. Het gaat om de bewering dat de Here Jezus Christus wel volkomen zondeloos mens was, die vol was van de Heilige Geest, maar niet tegelijkertijd volkomen God zou zijn, dus ook niet pre-existent (van eeuwigheid).

Omdat die zienswijze naar mijn mening onjuist is en in zijn uiterste consequentie – en alleen al vanwege het feit dat een mens niet de zonde der wereld op zich kan nemen – het volbrachte werk van onze gekruisigde en opgestane Heer reduceert tot niet meer dan het ‘bovennatuurlijk’ voorbeeld van een ‘uitzonderlijk mens’ met een uitzonderlijke volheid van de Heilige Geest, heb ik mij in dit onderwerp verdiept. Het resultaat volgt hierna.

Historie: (van belang voor een dieper inzicht)

Docetisme

Al vroeg in het christendom, toen de apostel Johannes nog leefde bleek er al verschil van opvatting over het wezen van Jezus op aarde. De apostel zag zich gedwongen stelling te nemen tegen het ‘docetisme’ de aanhangers leerden, dat Jezus niet echt als mens op aarde is geweest, maar dat hij slechts in een ‘schijngestalte’ aanwezig was. (1 Joh. 4:2-4 en 2 Joh. vers 7)

Cerinthus: was een tijdgenoot van Johannes. Hij leerde een met de doceten verwante opvatting. Namelijk dat een hemels wezen – genaamd Christus – zich tijdelijk verenigd had met de mens, genaamd Jezus, maar de Christus had die mens Jezus vóór zijn sterven verlaten, want – zei Hij – Goddelijke wezens sterven niet.

Opmerking: in het eerste geval (de doceten) is Jezus niet werkelijk mens geweest en in het tweede geval waren Christus en Jezus niet identiek. Johannes benoemt de verkondigers van die leer als dwaalleraars en verbindt hen aan de anti-christ (1 Joh. 4:2-3 en 2 Joh. 7). Besef ook dit: wie dwaalt over de Zoon, dwaalt over de Vader. (2 Joh. 9)

Het is onbegrijpelijk dat gelovige Bijbellezers zo'n opvatting kunnen hebben. Want alleen al in de evangeliën wordt de Here Jezus 83x genoemd als "Zoon des mensen". En dan heb ik nog niet eens al die andere Bijbelplaatsen genoemd, die getuigen van zijn lichamelijke komst. ("geboren uit de maagd Maria").

De waarheid is: "het woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond ..." (Joh. 1:14) Johannes heeft "het woord des levens met zijn ogen gezien en met zijn handen aangeraakt" (1 Joh. 1:1)

Adoptiaanse christologie

Volgens deze leer werd Jezus door God als zoon geadopteerd. Aangenomen en met Goddelijke eer en majesteit bekleed. Hij was een mens op bovennatuurlijke wijze geboren, op wie de Heilige Geest neerdaalde en een mens, die in de strijd tegen de zonde staande gebleven was. Door de geest werd hij in staat gesteld om het verlossingswerk tot stand te brengen. Hij was echter niet pre-existent, niet de eeuwige Zoon van God en niet zelf God. Dit opent de mogelijkheid dat wij gelijk zijn of kunnen worden aan Christus.

Opmerking: De maagd Maria werd zwanger door 'overschaduwing' van God de Heilige Geest. De mens Jezus is dus verwekt door God. Alleen al daarom kan er geen sprake van adoptie zijn. Hij is de "eniggeboren Zoon (Joh.3:18 en 1 Joh. 4:9) van God".... Hij droeg het Goddelijk dna als enige! Vanaf de geboorte van Jezus was hij de "God met ons" (= Immanuël, Matt. 1:23 en Jes. 7:14) nergens in de Bijbel is sprake van de adoptie van Jezus door God. Jezus is de belichaming van God. namelijk van Gods liefde. Wie Jezus ziet, ziet God (Joh. 1:18 en Matt. 11:27) ... géén adoptie van een mens, die Jezus heet, integendeel ... vanaf het begin heet het: "deze is mijn Zoon de geliefde, in wie Ik een welbehagen heb" (Matt. 3:13)

Jezus is pre-existent, want o.a. Volgens Kol. 1:15-17 is "de onzichtbare God in de persoon van Christus zichtbaar geworden. Hij was er al voordat God aan de schepping begon. Christus zélf heeft alles in de hemel en op aarde geschapen. Al het zichtbare en het onzichtbare" "Hij was er al voordat iets bestond en alles wat bestaat is er dank zij hem"(vert. Het boek) Jezus zegt zelf dat hij van de Vader komt (!) En weer naar de Vader gaat!! (Joh.6:38,39)

Arius

De leer die Arius rond 300 na Christus verkondigde, wordt beschouwd als de grootste aanval van binnenuit op het christelijk geloof... Er ontbrandde in die tijd een zeer heftige strijd binnen de kerk. Er werden meerdere grote kerkelijke vergaderingen aan gewijd. De belangrijkste was de synode van

Nicea. Daar werd de leer van Arius als ketters veroordeeld en daar werd de bekende geloofsbelijdenis van Nicea (325 n.c.) Opgesteld, die tot op de dag van vandaag een belangrijke rol speelt in de Christelijke kerken wereldwijd. Arius was een presbyter, bisschop in Alexandrië. Hij ontkende dat Jezus van eeuwigheid was en hij leerde dat Jezus een schepsel was. Zij waren overigens wel van mening dat in Christus vergeving en verlossing wordt geschonken. Maar de Arianen denken dat dit kan zonder de menswording van de eeuwige Zoon van GóD. Daarmee ontkennen zij de hoeksteen van het christelijk geloof dat Jezus de Zoon van God is en daarnaast ontkennen zij door deze denktrant de Godheid van Jezus.

Wie Jezus als inspirerend voorbeeld op de weg naar verlossing en vergeving ziet, maar hem niet erkent als de eeuwige Zoon van God mag zichzelf wel afvragen of hij 'Ariaan' is.

Het socinianisme

Het socinianisme ontstond in de 16^e eeuw door de broers Socini. Zij varieerden op de leer van Arius. Ook zij ontkenden de Godheid van Christus, uitsluitend de Vader is waarlijk God. Zij wilden niets weten van de wezenseenheid van de Vader en de Zoon. Ook wezen zij de leer van de drie-eenheid af. "het socinianisme gold als de Godsdienst van gezond verstand en een zelfstandig zedelijk leven, maar het gaf daarmee wel de diepten van zonde en genade prijs".

Opmerking: verder in deze studie volgen meer Bijbelse argumenten, nu volsta ik met het volgende: de langdurige strijd tegen de leer van Arius resulteerde in de geloofsbelijdenis van Nicea, waaruit ik volgende woorden citeer:

"Ik geloof in één God, de almachtige Vader, schepper van de hemel en de aarde en van alle zichtbare en onzichtbare dingen. En in één Here Jezus Christus, de eniggeboren Zoon van God, geboren uit de Vader vóór alle eeuwen; God uit God, licht uit licht, waarachtig God uit waarachtig God geboren, niet gemaakt, van hetzelfde wezen met de Vader, door wie alle dingen gemaakt zijn. Die om ons mensen en om onze zaligheid uit de hemel is gekomen en mens is geworden van de Heilige Geest uit de maagd Maria, en een mens geworden is ..."

In alle deze leringen (en ander niet genoemde) ontkent men dat Jezus echt Gods eniggeboren Zoon is, die zelf waarachtig God is. Hij wordt een schepsel, een mens of juist een hemels wezen genoemd. Hij zou door de Geest in staat worden gesteld tot het verlossingswerk, voor zover men dit nodig acht. Of Hij wordt ons tot een navolgingswaardig voorbeeld gesteld.

In het eerste geval geldt dan dat het niet nodig is dat een persoon, die waarlijk God is, het verlossingswerk zou volbrengen. Maar ... hoe zou een mens de wereld kunnen verlossen van zonde, schuld en straf ten opzichte van de almachtige, eeuwige God en Vader?!!

In het tweede geval berust de verlossing of het behoud van de mens op het eigen werk of de eigen kracht. Maar ... deze opvatting komt overeen met het idee dat de mens vanuit zichzelf kan voldoen aan alle hoge normen, die God ons heeft gegeven. Het verlossingswerk van de Here Jezus zou dan overbodig zijn.

Het rationalisme

Tegen het eind van de 18^e eeuw werd de ratio de overheersende norm voor alle waarheid. De Godin van de Rede werd in Parijs rond gedragen. De woorden tijdens de Franse revolutie 'ni dieu, ni maître' zijn illustratief. Onder die invloed liet men het bovennatuurlijke van Jezus als de Zoon van God steeds meer los. Ten slotte werd hij als gewoon mens beschouwd.

Het modernisme in Nederland

In zekere zin een 'uitloper' van het rationalisme. Het hoogtepunt was in de 19^e eeuw. Rond Christus manifesteerde die stroming zich in de gedachte dat hij de hoogst verheven mens was, citaat uit preek: "den verlichtsten en vroomsten mensch, die Galilea ooit had voortgebracht" het bovennatuurlijke van Jezus werd er geleidelijk uit gesneden, wat overbleef was een voortreffelijk mens, een ware leidsman, die ons verlossen kan uit het kwalijke denken en doen. Dit denken was gegrond op de gedachte, dat de mens in staat zou zijn om er een mooie, welvarende en vredige wereld van te maken. Twee wereldoorlogen en vele kleinere oorlogen te samen met wereldcrises van verschillende aard (honger, epidemie, droogte, vluchteling) is dat geloof verdwenen.

De actualiteit

We leven nu aan het eind van een periode die wel wordt getypeerd met het woord "post- modernisme". De laatste decennia zien we wereldwijd een opleving in de belangstelling voor religie. De belangstelling voor het bovennatuurlijke is groeiende.

Wildgroei

Door die laatste ontwikkeling zijn er vele varianten van religies. De verbindende factor is het geloof in een hogere macht, meestal God genoemd en dan niet persé als een persoon, maar meer als 'het hogere', 'de kosmos' een vage almacht. Het Goddelijke dat zich overal bevindt, uitmondend in 'pantheïsme' De uitoefening van de religie komt meestal neer op het gebruik van bepaalde rituelen, verhalen en voorschriften over gedrag om het 'hogere' te bereiken. Daar binnen bestaan overigens zeer grote verschillen van botsende overtuigingen.

Het Christendom is deze wildgroei niet bespaard gebleven. Soms gaat (ging) het over grote principes en soms betrof het 'gemillimeter'. Deze wildgroei nog gevoegd bij individualisme (gemeente of kerk niet nodig, belemmerd slechts) en het consumentisme ('kopen', 'kopen' geluk zou zitten in het bezit van gezondheid, reizen, auto's, huis etc.) C.q. Hedonisme (we móeten genieten, je leeft maar kort en maar één keer, je móet 'gelukkig' zijn) heeft tal van nieuwe geloofsideoën opgeleverd. Zoals genezing voor iedereen, 'name it, claim it', God is er om jou gelukkig te maken, welvaart voor alle gelovigen

(‘Prosperity’), het koninkrijk van God is nú en hier (‘Kingdom Now’, met daaraan verwant ‘Kingdom culture’), etc.

Dwalingen

Daarnaast is er voor een deel een Christendom aan het ontstaan dat gebaseerd is op emotie en op eigen ideeën i.p.v. Op geloof (szekerheid) en op de Bijbel als hoogste norm. Bijna per definitie ontstaan daardoor leringen, die afwijken van datgene wat de Bijbel als Gods woord ons leert. Die afwijkingen noem ik dwalingen.

Het is betreurenswaardig dat gelovigen, die geen diepgaande studie maken van de Bijbel, de leer die eeuwenlang door de aan de gemeente gegeven leraren is ontwikkeld, niet bestuderen of zelfs ter zijde schuiven om vervolgens vanuit hun beperkte kennis (vaak gebaseerd op selectieve keuze van een aantal teksten om hun gelijk te bevestigen) een nieuwe leer te kunnen verkondigen.

Helaas, ... wie de geschiedenis kent weet dat zij slechts in de herhaling van eerdere dwalingen vallen en velen weer kunnen meeslepen.

Ook nu zien we binnen de protestantse en evangelische wereld weer allerlei opvattingen als het ware over elkaar heen buitelen: “God is het grote verhaal van de mens”, “Jezus was een prachtig mens, waard om na te volgen”, “wie de weg van Jezus gaat zal verlossing vinden”, “Jezus was wel de Zoon van God, maar bestond pas vanaf zijn conceptie bij de maagd Maria”., “Jezus had Goddelijke genen”, “Christus is nooit volledig mens geweest, hij woonde slechts in de mens Jezus”. Dit alles kan nogal verwarrend werken en mensen op een weg brengen, waarin het waarachtig mens zijn én het tegelijkertijd waarachtig God zijn van Jezus Christus wordt ontkend.

Is dat erg? Ja, heel erg. Lees hierna waarom ik die mening heb.

Ik lees in de literatuur dat de kerk door alle eeuwen heen tegen deze opvattingen is opgekomen! Dit deed en doet zij vanuit het besef, dat indien Jezus Christus niet de Zoon van God is en niet waarachtig God is, er dan geen sprake kan zijn van verlossing! Een verlossing, die tot stand zou moeten worden gebracht door een schepsel – van welke aard dan ook – kan geen verlossing zijn.

Iraneus (kerkvader, onderwezen door Polycarpus, die een directe leerling van de apostel Johannes was) schreef rond 200: “Christus verenigde de mens met God. Want als de mens (Jezus) de tegenstander van de mens (satan) niet overwonnen had, zou die vijand niet rechtvaardig overwonnen zijn. Aan de andere kant, zo Gód (Jezus) het heil niet geschonken had, zouden we het zeker niet bezitten. De middelaar van God en mensen moest door zijn verwantschap naar beide zijden beiden samenbrengen” (cit. Blz. 45 dr. J. Jacobs – “het geloof in de Zoon”).

De gedachte van onsterfelijkheid is hier van groot belang. De mens is onderworpen aan de dood. Hoe zou hij dan onsterfelijk kunnen worden? Dat kan uitsluitend indien de gódheid (Christus) wordt wat wij

(mensen) zijn, zodat wij kunnen worden wat hij is (eeuwig leven). Alleen al daarom moet Christus als verlosser, zélf God zijn en moet benadrukt worden dat Hij als méns geboren is!

Denk in dit verband aan Rom. 1:4 “naar de geest der heiligheid door zijn opstanding uit de doden verklaard Gods Zoon te zijn in kracht, Jezus Christus onze Heer” (nbg) “doordat hij terugkwam uit de dood heeft de Heilige Geest bewezen, dat hij de machtige Zoon van God is”(htb) Citaat (Harnack blz. 561): “door zijn geboorte als mens, waarborgt het eeuwige woord Gods (Joh. 1:14) de erfenis van het (eeuwige) léven voor hen, die in de natuurlijke geboorte de dóód geërfd hebben” (Jacobs blz. 21)

Athanasius (kerkVader- patriarch van Alexandrië tot 373 n.c.) Heeft nog deelgenomen aan het concilie van Nicea. Hij was daar één van de bestrijders van het arianisme (zoals hiervoor genoemd), welnu, die Athanasius formuleerde het aldus: “Jezus is dus én God én mens, beiden moet hij wezen. Als Hij geen mens geworden was, dan bestond er geen gemeenschap tussen hem en ons, waardoor Hij ons niet van zonde en vloek had kunnen bevrijden. Máár, als Hij uitsluitend mens geweest was, dan zou de gemeenschap met God niet tot stand gekomen zijn en dan zou het eeuwige leven (‘Goddelijkheid’ in de betekenis van onsterfelijkheid) voor de mens nooit bereikt zijn.’ (cit. Cf. Polman blz.111 – Jacobs blz. 21)

Kortweg, als de Godheid van Christus geloochend wordt is geen verlossing mogelijk!

Niemand kan zichzelf uit het moeras trekken door zich aan zijn haren naar boven te halen, evenzo kan geen enkel mens zichzelf verlossen van zonde en schuld.

Anselmus (filosoof, theoloog en aartsbisschop van Canterbury, overleden 1109, belangrijk schrijver o.a. Cur deus homo = waarom God mens werd). Hij leert: “de geschonden eer (ongehoorzaamheid vs. Heiligheid) van God eist voldoening (herstel, zuivering). Een mens kan deze niet geven omdat een mens nooit meer kan doen of geven dan hij door zichzelf al verschuldigd is. Bovendien ...(!) Is een genoegdoening van oneindige waarde vereist, omdat de zonde een belediging is van de oneindige majesteit. Alleen God zelf zou haar dus kunnen geven.”(blz. 22 Jacobs)

Luther zegt: “wat zou mij het lijden en sterven van onze Heer Christus baten, wanneer hij slechts een mens was zoals u en ik? Dan had Hij de duivel, de dood en zonde niet kunnen overwinnen”

Nogmaals: het geloof en het belijden van de kerk dat de mens Jezus Christus de Zoon van de levende God is, is een absolute kernwaarde van de kerk.

Opmerking

Vraag uzelf af wat het geloof in de Here Jezus voor u persoonlijk betekent! Denk rustig na over de vraag wie hij voor u is. Laat het geloof in uw hart landen (reflecteer op Rom. 10:9) besef dat Hij veel meer is dan verlosser en verzoener. (bv. Overwinnaar, Herder etc. In dit bestek moet ik het hier even bij laten).

Overdenk voor u zelf nog eens de volgende Bijbelgedeelten

N.b.: de Bijbel is géén verzameling teksten om jouw of mijn gelijk te bewijzen, daarom: lees ze altijd binnen de context van Bijbelboek en hoofdstuk en leer de betekenis zélf biddend en denkend, want u bent zélf verantwoordelijk!

1. Hebr. 1:2 – God heeft door de Zoon de wereld geschapen
2. Hebr. 1:3 – de Zoon is de afstraling van Gods Heerlijkheid en de afdruk van Gods wezen.
3. Hebr. 1:4 – God zegt *“mijn Zoon zijt gij, ik heb u heden verwekt”*
4. Hebr. 1:8 – God zegt tegen zijn Zoon Jezus: *“uw troon, o God is van alle eeuwigheid”*
5. Hebr. 1:9 – God zegt tegen zijn Zoon Jezus: *“daarom heeft u, o God uw God met vreugdeolie gezalfd boven uw deelgenoten”*
6. Jesaja 9:5 – over het kind dat ons is geboren en over de Zoon, die ons is gegeven: *“en men noemt hem wonderbare raadsman, sterke God ...”*
7. Jesaja 7:14 – over de maagd, die een Zoon baren: *“zij zal hem de naam Immanuel geven”* (= *“God met ons,”* zie ook matt.1:23)
8. Johannes 1:1 *“in het begin was het woord en het woord was bij God en het woord wás God ...”*
vers 14: *“het woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond”* (de mens geworden Jezus)
9. Johannes 5:22,23 – Jezus eist dezelfde eer voor hem als voor Zijn Vader en daarmee stelt Hij zich aan God gelijk
10. Johannes 6:44 – Jezus zegt daar dat hij de gestorven gelovige uit de doden zal opwekken. (dat kan God alleen)
11. Johannes 10:18 – Jezus zegt daar over het afleggen van zijn leven en het weer opnemen van zijn leven: *“niemand ontnemt het mij, maar ik leg het uit mijzelf af. Ik heb de macht om het af te leggen en macht om het weer op te nemen. Dit gebod heb ik van mijn Vader ontvangen.”*
12. Johannes 10:30 – Jezus zegt: *“Ik en de Vader zijn één”*
13. Johannes 10:38b – Jezus zegt: *“opdat gij weten en erkennen moogt, dat de Vader in mij is en Ik in de Vader”*
14. Johannes 12:45 en 14:9 – Jezus zegt: *“wie mij aanschouwt, aanschouwt hem, die Mij gezonden heeft”*
15. Johannes 17:5 – Jezus bidt: *“en nu, verHeerlijk gij mij, Vader, bij Uzelf met de Heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was”.*
16. Lukas 5:20 – de Farizeeën hoorden Jezus de zonden vergeven en zeiden dat uitsluitend God de zonden kan vergeven. Jezus had hen door en gaf hen een teken door genezing en zei daarbij: *“opdat gij moogt weten, dat de Zoon des mensen macht heeft op aarde zonden te vergeven”.*

Nog veel meer zou ik kunnen aanhalen als onderstreping van het feit dat Jezus de eniggeboren Zoon van God en dat Hij waarachtig mens en waarachtig God was. Maar als de lezer nu nog niet overtuigd is, laat ik hem los.

Toch nog even dit voor de collega's van de ongelovige Thomas:

Thomas antwoordde en zei tot Jezus: mijn Here en mijn God Joh. 20:28

Verwachtende de zalige hoop en de verschijning van onze grote God en Heiland,
Christus Jezus, die zich voor ons heeft gegeven om ons vrij te maken van alle
ongerechtigheid ... Titus 2:13-14

Ja, Hij is de tweede persoon van de drie-enig God, Vader, Zoon en Heilige Geest.

In dé Christus verbonden